

Fővárosi Ítéletábla

2.Kf.27.509/2006/5. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéletábla az MTT Magyar Telefonkönyv Kiadó Kft. (Budaörs) felperesnek a Gazdasági Versenyhivatal (Budapest) alperes ellen versenyügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2004. évi szeptember hó 01. napján kelt 13.K.31.208/2004/4. számú ítélete ellen az alperes által 5. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott helyen 2007. évi március hó 7. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéletábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az irányadó tényállás szerint az 1990-es évek közepe óta telefonkönyveket megjelentető GTE Jelov Pages Kiadó Magyarország Kft. (a továbbiakban: Kft.) vezetősége 2000. év őszén elhatározta, hogy országos szakmai telefonkönyvet fog megjelentetni, mivel addig csak megyei, regionális szinten készültek szakmai telefonkönyvek. A Kft. előbb vállalkozásokat keresett meg felmérve érdeklődésüket, majd egy prospektust készített, fedőlapján a jövő kiadmány nevével: Fehér Lapok 2001. évi országos telefonkönyv, és néhány oldalának bemutatásával a vállalkozások adataival és hirdetéseivel. A prospektus tartalmazta azt a mondatot, hogy "nincs többé szükség megyei telefonkönyvekre" és mellette néhány könyv X jellel áthúzott ábráját, magyarázattal is szolgálva a mondat értelmezéséhez. E szerint a megyei telefonkönyvekre azért nincs szükség; mert egy könyvben megtalálhatók lesznek az

ország cégei, vállalkozásai, intézményei. A prospektus lakossági fogyasztókhöz nem került, ahogyan a tervezett kötet bemutató példányai sem, amelyeket az ügynökök szervezésük során használtak; és mintaként vitték az ország vállalkozói felé., A bemutató kötet fedőlapján a név- azzal a kiegészítéssel szerepelt, hogy "első országos telefonkönyv", és a kötet belső oldalán X-szel áthúzott könyvábrák kíséretében megisméltődött a "nincs többé szükség a megyei telefonkönyvekre" állítás; most-már minden magyarázat nélkül.

Az alperes bejelentésre versenyfelügyeleti eljárást kezdeményezett a Kft. ellen, mert vélelmezte, hogy "az első országos telefonkönyv", valamint a "nincs többé szükség megyei telefonkönyvekre" állítások alkalmasak a tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvénynek (a továbbiakban: Tpv.) a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolását tiltó 8.§-ának /1/ bekezdése megsértésére.

A vizsgálati jelentés a jogsértést megállapíthatónak tartotta, mert a Fehér Lapok minőségbeli elsősége a telefonkönyvek piacán nem igazolható, másrészt; a Fehér Lapok a versenytárs megyei telefonkönyveiben lévő névsorhoz képest csak korlátozott választékot tud nyújtani az előfizetők engedélye alapján, és így a "nincs többé szükség" megfogalmazás a hirdetők számára megtévesztő lehet.

A Fehér Lapok tervezett őszi kiadását megelőzően, 2001. év márciusában megjelent a piacon a Kft. versenytársának országos szakmai telefonkönyve.

Az alperes a 2001. szeptember 20. napján kelt Vj-107/2001/18. számú határozatában megállapította, hogy alkalmas a fogyasztók megtévesztésére az, hogy a Kft. a Fehér Lapok elnevezésű jövőbeni kiadványát "első országos telefonkönyv"-ként hirdette. Ezért e magatartás továbbfolytatását - bírság kiszabását mellőzve - megtiltotta, ezt meghaladóan pedig az eljárást megszüntette. Az alperes megítélése szerint, bár a Kft. tervezett kiadványa nincs a piacon; de a 2000. év ősze óta tartó szervezés a piacra lépés része. A prospektus és a bemutató példány eszközül szolgáltak ahhoz, hogy a Kft. megrendelő hirdetőköt szerezzon a majdani megjelenés érdekében. Ezért úgy tekinthető, hogy a Kft. tényleges piaci magatartást tanúsított a vállalkozások körében, akik számára a tervezett kiadvány árunak minősült. A Kft. ezért a szervezés során is köteles volt betartani a Tpv. előírásait.

Az alperes a vizsgálat által kifogásolt két kijelentést, mint szakmai telefonkönyvekre utaló állítást értékelte. Álláspontja szerint az „első” és az „országos” jelzőket együttesen kellett értelmezni, ahogyan azt a szöveg is tartalmazta. Ez az ígéret azonban nem volt betartható a Kft. részéről, mert a versenytársi termék időközben megjelent. Az alperes tehát az „első országos” telefonkönyv állítás tekintetében megállapította a fogyasztói döntések

tisztességtelen befolyásolását; a kifogásolt magatartás csekély tárgyi súlya, és a Kft. beismerő tényelődése miatt azonban a bíróság kiszabását mellőzte.

Az alperes megállapította azt is; hogy a Kft-nek továbbá olyan országos kiadványt kell a jövőben megjelentetnie - ha versenyfogszerű magatartást kíván tanúsítani -, amely feleslegessé teszi a megyei szakmai telefonkönyvek használatát. Annak ismeretében, hogy a Kft. saját adatbázissal rendelkezik, ami könnyen továbbfejleszthető, továbbá mert a vállalkozások gazdasági érdeke az, hogy elérhetőségük ismertsége fokozódjon, nem tartotta megállapíthatónak, hogy a Kft. a jövőbeni kiadvány körében általa eleve nem teljesíthető célt tűzött volna ki. Megjelenés hiányában pedig nem tartotta indokoltnak az eljárást folytatni a tekintetben - és ezért azt meg is szüntette -, hogy milyen széles választékú tartalmat fog majd nyújtania Fehér Lapok című kiadvány jövőbeni megjelenése esetén.

A felperes keresetében a határozat megváltoztatásával "a nincs többé szükség megyei telefonkönyvekre" állítás vonatkozásában is kérte a jogsértő magatartás megállapítását, továbbá a megállapított jogsértés tekintetében a Kft-vel szemben bíróság kiszabását, továbbá annak megállapítását is kérte, hogy a valótlan állítások megtévesztő reklámnak minősültek a gazdasági reklámtevékenységről szóló 1997. évi LVIII. törvény (a továbbiakban: Grtv.) 7.§-ába ütközően. Arra hivatkozott, hogy a határozat több ellentmondást is tartalmaz, így az alperes a fogyasztó kifejezésen esetenként a lakossági fogyasztókat értette, míg a határozat bizonyos részeiben a hirdetésekért fizető vállalkozókat is. A kifogásolt "nincs többé szükség megyei telefonkönyvekre" reklámszöveg álláspontja szerint nem tartalmaz utalást arra, hogy itt valójában szakmai telefonkönyvről lenne szó. A Kft. kiadványaival a megyei telefonkönyvek soha nem lesznek helyettesíthetők, mivel a felperesi telefonkönyvekben nem csak az üzleti előfizetők adatai, hanem valamennyi egyéni előfizető adata is szerepel. A Kft. tehát egy eleve nem teljesíthető célt tűzött maga elé, amely vonatkozásában megtévesztette a fogyasztókat. A határozat csak a versenyjogi aspektus vonatkozásában hozott döntést, ugyanakkor a megtévesztő reklámkérdés körével egyáltalán nem foglalkozott.

Az alperes a határozatában foglaltak fenntartásával a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339.§-ának /1/ bekezdése alapján a felülvizsgálni kért határozatot hatályon kívül helyezte, és az alperest új eljárásra kötelezte. Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét érdemi másodfokú elbírálásra nem tartotta alkalmasnak, ezért azt végzésével hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság lényeges eljárási szabálysértéssel hozta meg ítéletét, mert a bíróságnak minden esetben vizsgálnia kell a közigazgatási eljárásban ügyfélként részt vett, avagy részt nem vett fél perindítási jogosultságát, illetve azt, hogy a fél a keresetben megjelölt jogszabálysértés vonatkozásában keresetőségi joggal rendelkezik-e. A perbeli esetben a felperes a közigazgatási eljárásban nem volt ügyfél, keresetlevelében a Pp. 121.§-ának /1/ és /2/ bekezdésében, és a Pp. 327.§-ának /1/ bekezdésében foglaltak ellenére perindítási jogosultsága kapcsán törvényes érdekeltiségét nem jelölte meg. Az elsőfokú bíróság a Pp. 124.§-ában foglaltak ellenére elmulasztotta e kérdésben a felperes hiánypótlásra való felhívását, és anélkül döntött a perben, hogy érdemben vizsgálta volna a felperes perindítási, illetve keresetőségi jogosultságát. Emiatt a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte a Pp. 252.§-ának /2/ bekezdése alapján, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására, és újabb határozat hozatalára azzal utasította, hogy a megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak rövid határidő tűzése mellett intézkednie kell a hiányok pótlásáról (a felperest fel kell hívnia a perindítási; illetve keresetőségi joga igazolására), melynek elmaradása esetében a jogkövetkezményeket alkalmaznia kell, illetve érdemben kell vizsgálnia a felperes perindítási, illetve keresetőségi jogát. E körben pedig azt kell vizsgálni, hogy az alperes perbeli, más ügyfélre vonatkozó határozata tekintetében a felperes közvetlen és nyilvánvaló érdekeltisége kétségtől fennáll, vagy sem, és miért.

A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság kötelezte a felperest arra, hogy a perindításhoz fűződő közvetlen és nyilvánvaló érdekeltiségéről nyilatkozzon. A felperes kifejtette, miszerint a Kft. versenysértő magatartása a közérdek sérelmén túlmenően közvetlenül és nyilvánvalóan sértette versenytársi érdekeit. Elismerte, hogy a közigazgatási eljárásban a Tpv. 52.§-a értelmében mint bejelentő nem minősült ügyfélnek; a Kft. versenysértő piaci magatartása azonban versenytársi jogait nemcsak érintette, hanem sértette is, ezért a Pp. 327.§-a és az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény (a továbbiakban: Áe.) 72.§-ának /1/ bekezdése megalapozza perindítási jogosultságát és keresetőségi jogát. A nyilatkozat beérkezését követő tárgyaláson a felek fenntartották az általuk a per során írásban és szóban előadottakat, további előadnivalójuk, indítványuk nem volt.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott és az alperes határozatát hatályon kívül helyezte, az alperest új eljárásra kötelező ítéletének indokolása szerint a rendelkezésére álló adatok és nyilatkozatok alapján kétség kívül megállapítható volt a felperes perlési jogosultsága. A felperes és a Kft. ugyanazon piacnak - a telefonkönyvek piacának résztvevői, így az adott piacon versenytársak. A Kft. kifogásolt piaci magatartása a felperes piaci helyzetére kihatott,

arley körülmény alapján a felperesnek a Pp. 327.§-ának /1/ bekezdésén alapuló perindítási jogosultsága nem vitatható. Ezt követően az elsőfokú bíróság, idézve a Tpvt. 8.§-ának /1/ bekezdését, /2/ bekezdés a) pontját, az Áe. 26.§-ának /1/ bekezdését, 43.§-ának /1/ bekezdés c) pontját megállapította, miszerint az alperes határozatában nem fejtette ki, hogy az "első országos telefonkönyv" reklámszöveg jogsértő volta mellett a jogsértés csekély súlyát milyen körülményekre alapította.

Az elsőfokú bíróság nem osztotta az alperes azon álláspontját sem, *hogy* a jövőben megjelenő kiadvánnyal kapcsolatban a "nincs többé szükség megyei telefonkönyvekre" állítás valótlansága nem állapítható meg. Jelen esetben a fogyasztókhoz, illetve a fogyasztók egy rétegéhez ténylegesen eljuttatott és általuk megismert kiadványról van szó, a kiadvány tartalma alapján az állítás megtévesztő, vagy valós volta eldönthető. Nem fogadta el azt az alperesi értelmezést sem, hogy a megyei telefonkönyvet szakmai telefonkönyvnek tekintette, mivel a vitatott állításban a szakmai jelző nem szerepelt. A vizsgálati jelentés is egyértelműen azt tartalmazta, hogy a megyei telefonkönyvnek a szakmai telefonkönyvekkel - részben eltérő adattartalmuk miatt - nem helyettesíthetők, ez a ténymegállapítás pedig önmagában is elegendő a kérdéses állítás valótlanná minősítéséhez. Megjegyezte az elsőfokú bíróság, hogy amennyiben a Grtv. 7.§-ának /1/ bekezdésébe ütköző magatartás miatt versenyfelügyeleti eljárás indokolt, arra a Tpvt. szabályai az irányadóak, így - az alperesi előadásnak megfelelően - nincs szükség a reklámjogi rendelkezések felhívására. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperes nem tett eleget az Áe. 26.§-ának /1/ bekezdésében és 43.§-ának /1/ bekezdés c) pontjában foglalt tényállás tisztázási és indokolási kötelezettségének, ezért határozata nélkülözötte a ténybeli és jogi megalapozottságot.

Az alperes fellebbezésében az ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását kérte. Lényegében fenntartotta a határozatában foglaltakat, illetve a per során általa előadottakat, vitatva egyben a felperes keresetőségi jogát is. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság korábbi döntéséhez képest azonosan határozott, ítélete szó szerint megegyezik az előző eljárás során meghozott ítéletével. Hangsúlyozta, hogy sem eljárásjogi, sem anyagi jogi jogszabálysértést nem követett el eljárása során, illetve határozatában.

A felperes az ítélet helybenhagyását kérte.

A másodfokú bíróság 2.Kf.27.249/2004/3. számú döntésével az elsőfokú bíróság 13.K.31.208/2004/4. számú ítéletét megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította. A Fővárosi Ítéletábrla álláspontja szerint a Pp. 327. §-ának (1) bekezdése alapján a felperes perindítási, keresetőségi joga akkor állapítható meg, ha az ügyel összefüggésben a

közvetlen és nyilvánvaló érintettsége, érdekelttsége kétségtelenül fennáll. Mivel a perbeli határozat a felperesre vonatkozó rendelkezést nem tartalmaz, keresetjogi joga azon nem is alapulhat. Az alperes által a Kft: terhére - annak csekély súlyt tulajdonítva és emiatt a bíróság kiszabását mellőzve - megállapított jogsértés tekintetében a felperesnek azt kellett volna igazolnia, hogy milyen közvetlen és nyilvánvaló érdekelttsége fűződik ahhoz, hogy a Kft-vel szemben az alperes bíróságot is kiszabjon. A felperes mint korábbi bejelentő által kifogásolt "nincs többé szükség..." állítás vonatkozásában megjelenés hiányában nem tartotta indokoltnak az alperes az eljárás folytatását, azt emiatt szüntette meg, de kifejtette, hogy milyen körülmények, feltételek mellett lehet majd jogszerű a Kft. kiadványa - ha megjelenik. A felperesnek e körben is elsődlegesen azt kellett volna igazolnia, hogy milyen közvetlen és nyilvánvaló érintettsége, érdekelttsége fűződik kétségtelenül ahhoz, hogy az alperes az eljárást folytassa, a Kft-t esetleg marasztalja.

Sem a közérdek, sem a versenytársi minőség, gazdasági érdek - önmagában - a keresetjogi jogot nem alapozza meg, ennek hiányában pedig az alperesi határozat érdemi felülvizsgálatára a bíróságnak nincs lehetősége. Minderre tekintettel a Fővárosi Ítélet az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§-ának /2/ bekezdése alapján megváltoztatta, és a felperes keresetét elutasította.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben kérte annak hatályon kívül helyezését. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a Pp. 327.§ (1) bekezdését, valamint megalapozatlanul utal olyan elvi határozatokra, amelyeket más tényállás mellett hozott a Legfelsőbb Bíróság, s amelyek nem vonatkoztathatók a perbeli esetre: Az eljárás alá vont vállalkozás jogsértő magatartása közvetlenül érintette törvényes érdekeiket, piaci helyzetét, hiszen saját kiadványára utal. A vizsgálati jelentés is tartalmazza, hogy a "Nincs többé szükség megyei telefonkönyvekre" hirdetés a felperesi vállalkozás termékének feleslegességét állította és annak hitelét rontotta, egyúttal az állítás megtévesztő is volt. A keresetjogi jogot a másodfokú bíróság szűkítően értelmezte, mert a keresetjogi jog nem csak a jog megsértése esetén igénybe vehető igényérvényesítést jelenti, hanem a versenysértő magatartás megakadályozására irányuló versenytársi érdekvédelmet is. Tény; hogy a versenyfelügyeleti eljárásban ügyfélként nem vettek részt, azonban versenytársi minőségük és közvetlen érintettségük folytán az alperesi határozat jogaikat, érdekeiket közvetlenül érintette. A piac más részvevője által a sérelmükre elkövetett, meg nem engedett piaci magatartás esetén keresetjogi jog fennáll az ilyen jogsértés orvoslására indított perben.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte. Álláspontja szerint a versenytársi minőség önmagában nem jelent olyan érdekeltséget, amely keresetösségi jogot alapozna meg.

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága mint felülvizsgálati bíróság a 2006. június 7. napján kelt Kfv.II.39.267/2005/6. számú végzésével a Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.249/2004/3. számú ítéletét hatályon kívül helyezte és a másodfokon eljáró bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította azzal, hogy a felperes perindítási jogosultságára figyelemmel az alperes fellebbezését érdemben kell elbírálnia. Indokolása szerint olyan esetben, amikor az eljárás alá vont vállalkozás kiadványa olyan állításokat, reklámszövegeket tartalmaz, amelyek a felperes, mint versenytárs üzleti érdekét közvetlenül és súlyosan érintik, a felperes perindítási jogosultságát a Pp. 327.§-ának (1) bekezdés b) pontja alapján meg kell állapítani.

A Fővárosi Ítéltábla a peres feleknek megküldte a Legfelsőbb Bíróság végzését azon felhívással, hogy észrevételeiket, és részletes előkészítő iratot terjesszenek elő.

A másodfokú bírósági felhívásnak az alperes nem tett eleget, így a 2004. október 08. napján kelt fellebbezésén túl érdemben nem nyilatkozott.

A felperes 2006. szeptember 12. napján érkezett beadványában a keresetében foglaltakat, valamint a korábban a peres eljárás során előterjesztett kérelmeiben kifejtetteket változatlanul fenntartotta azzal, hogy részletesen kifejtette, miszerint az alperes indokolás nélkül és teljesen alaptalanul utasította el "Nincs többé szükség megyei telefonkönyvre" című szlogen jogsértő jellegének megállapítását.

Az alperes fellebbezése - az alábbiak szerint - nem alapos.

A másodfokú bíróság a Legfelsőbb Bíróság Kfv.II.39267/2005/6. számú döntése és a Pp. 253.§-ának (3) bekezdése értelmében az alperesi fellebbezés korlátai között bírálhatta felül az elsőfokú bíróság ítéletét.

A Legfelsőbb Bíróság döntésében megállapíthatónak találta a felperes perindítási jogosultságát, ezért a fellebbezés érdemi elbírálására kötelezte a másodfokú bíróságot. A felsőbb bíróság álláspontja iránymutatása az alsóbb fokú bíróságot köti, attól nem térhet el. Ezért a Fővárosi Ítéltábla a perbeli esetben a felperes perindítási és keresetösségi jogának minden kérdésben kiterjedő voltát nem vizsgálhatta, az a Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint kétségtelen és vitathatatlan.

Az alperes. határozatában a jogsértést az „első országos telefonkönyv” állítás tekintetében a Tpv. 77.§-ának (1) bekezdés d) pontja alapján megállapította; egyben megtiltotta a versenytörvény rendelkezéseibe ütköző magatartás további folytatását, azonban a bíróság kiszabását mellőzte a jogsértő magatartás csekély tárgyi súlya és a Kft. beismerő tényelődése miatt. Az eljárás egyéb részében a Tpv. 72.§-ának (1) bekezdés a) pontjának első fordulatra figyelemmel az eljárást megszüntette, mert nem tartotta indokoltnak folytatni az eljárást - megjelenés hiányában - annak megállapítása érdekében, hogy milyen széles választékú tartalmat fog nyújtani a Kft. Fehér Lapok majdani kiadványa. Az alperes fellebbezésében hangsúlyozta, hogy határozata mind a tényállás, mind az ehhez fűzött jogi indokolást tekintve megalapozott és aggálytalan, amely miatt nem volt jogszerű az elsőfokú bíróság döntése, amelyben a felülvizsgált határozatot ténybeli és jogi megalapozatlanság okán helyezte hatályon kívül új eljárás elrendelése mellett. Az alperes fellebbezésében olyan konkrét, az elsőfokú bíróság döntésének okszerűségét cáfoló, vagy jogszerűségét megdöntő indokot felhozni nem tudott, amely az ítélet megváltoztatását megalapozná, olyan új tényt vagy körülményt nem jelölt meg, amely fellebbezése kedvező elbírálását eredményezhetné - figyelemmel a felülvizsgálati eljárásban hozott határozatra.

A Fővárosi Ítéltábla elfogadta az elsőfokú bíróság azirányú álláspontját; hogy a felülvizsgálni kért határozatban a jógaértés miatt alkalmazott jogkövetkezmény tekintetében (csekély súly) a versenyhatóság döntését nem indokolta mindenre kiterjedően. Tartalmi hiányosság miatt így nem volt megállapítható, hogy a jogkövetkezmény meghatározásához mely tények és körülmények hatósági értékelése vezetett; ugyanis ezt nem pótolja, hogy az alperes a döntésében figyelembevett szempontokat egymás után csak megjelöli. Azt is részletesen meg kell indokolni, hogy a Tpv. 72.§ (1) bekezdés a) pontjának első fordulata alkalmazására miért került sor.

Mindezek folytán a másodfokú bíróság a Pp. 254.§-ának (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta:

A megismételt eljárásban az alperesnek a Tpv. 44.§-ában foglaltakra figyelemmel a 2004. évi CXL. törvény alapján kell eljárnia és meghoznia határozatát. A versenyhatóságnak a vizsgálat eredményeként feltárt adatokat össze kell vetnie a Kft. tanúsított "tényleges piaci magatartásával" és ennek minősítése után a mérlegelési körbe vont tényezőket értékelve és részletezve rögzíteni kell a figyelembevett tényeket és körülményeket, ez alapján döntve az alkalmazható jogkövetkezményről.

A peres felek költségigényt nem terjesztettek elő, ezért a Fővárosi Ítéltáblának erről rendelkeznie nem kellett, és mivel az alperes fellebbezése nem vezetett sikerre, ezért a 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 14.§-a alapján a fellebbezési illetéket az állam viseli.

Budapest, 2007. évi március hó 07. napján